

ПІДСУМКОВА СЕМЕСТРОВА РОБОТА

8 клас

Загальна інструкція щодо виконання роботи

Робота складається із **п'яти блоків — I – V**, які містять **26 завдань** різних типів. Усі завдання стосуються **підприємництва і фінансової грамотності**. Із цими описами необхідно уважно ознайомлюватися перед виконанням завдань. На виконання всієї роботи ви маєте **45 хв.**

Деякі завдання в роботі передбачають вибір однієї або кількох правильних, на вашу думку, відповідей, інші — установлення послідовності чи надання коротких або розгорнутих письмових відповідей. Інструкції щодо виконання тих чи тих завдань і надання відповідей на них наведено в умовах до завдань.

1. Відповіді на завдання позначайте / записуйте у відведених місцях зрозуміло й чітко.
2. Намагайтеся виконати максимальну кількість завдань, раціонально розподіляючи відведений час. Додаткового часу ви не матимете.
3. Після завершення виконання завдань поверніть роботу вчителю / вчительці.

Завдання 1, 3, 12, 19, 23 мають п'ять варіантів відповіді, позначених літерами, серед яких кілька правильних. Оберіть **УСІ** правильні, на вашу думку, варіанти та поставте позначки ✓ у відповідних рядках таблиці.

Завдання 9, 18 мають чотири варіанти відповіді, позначені літерами, серед яких лише один правильний. Оберіть **ОДИН** правильний, на вашу думку, варіант та поставте позначку ✓ у відповідному рядку таблиці.

Завдання 8, 11, 16 мають три варіанти відповіді, позначені літерами, серед яких лише один правильний. Оберіть **ОДИН** правильний, на вашу думку, варіант та поставте позначку ✓ у відповідному рядку таблиці.

Завдання 2, 7, 21, 25 мають два варіанти відповіді до кожної тези, позначені “Так” або “Ні”, серед яких лише один правильний. У кожному рядку навпроти тези поставте позначку ✓ у колонці “Так” чи “Ні”, залежно від того, який варіант ви вважаєте правильним.

Завдання 10, 17 відкритої форми і потребують короткої відповіді. Запишіть свої відповіді на відведених місцях.

Завдання 5, 6, 14, 15, 20, 24 відкритої форми і потребують здійснення розрахунків. Запишіть свої розрахунки та відповіді на відведених місцях. Щоб отримати максимальну кількість балів за ці завдання, необхідно записати і обчислення, і остаточну відповідь.

Завдання 26 передбачає встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і поставте позначки ✓ у відведеному місці на перетині відповідних колонок і рядків.

Завдання 13, 22 передбачають встановлення послідовності. Кожному рядку, позначеному ЦИФРОЮ має відповідати дія, позначена БУКВОЮ. Поставте позначку ✓ на перетині рядків і колонок, перша дія має відповідати цифрі 1, друга – цифрі 2, третя – цифрі 3, четверта – цифрі 4.

Завдання 4 - комбіноване. Перша частина завдання має два варіанти відповіді до запропонованої тези, позначені “Так” або “Ні”, серед яких лише один правильний. У кожному рядку навпроти тези поставте позначку ✓ у колонці “Так” чи “Ні”, залежно від того, який варіант ви вважаєте правильним. Друга частина завдання відкритої форми і потребує здійснення розрахунків. Запишіть свої розрахунки та відповіді на відведених місцях.

Увага!

**Під час виконання завдань працюйте самостійно і не заважайте іншим.
Пам’ятайте: у випадку виявлення ознак підглядання, списування чи плагіату вашу роботу не буде зараховано!**

БЛОК I

У блоці I подано опис ситуації і три завдання до неї. Виконайте завдання 1 – 3, дотримуючись інструкцій.

Ситуація

Учениця 8-го класу Катерина отримала в месенджері повідомлення від знайомого:

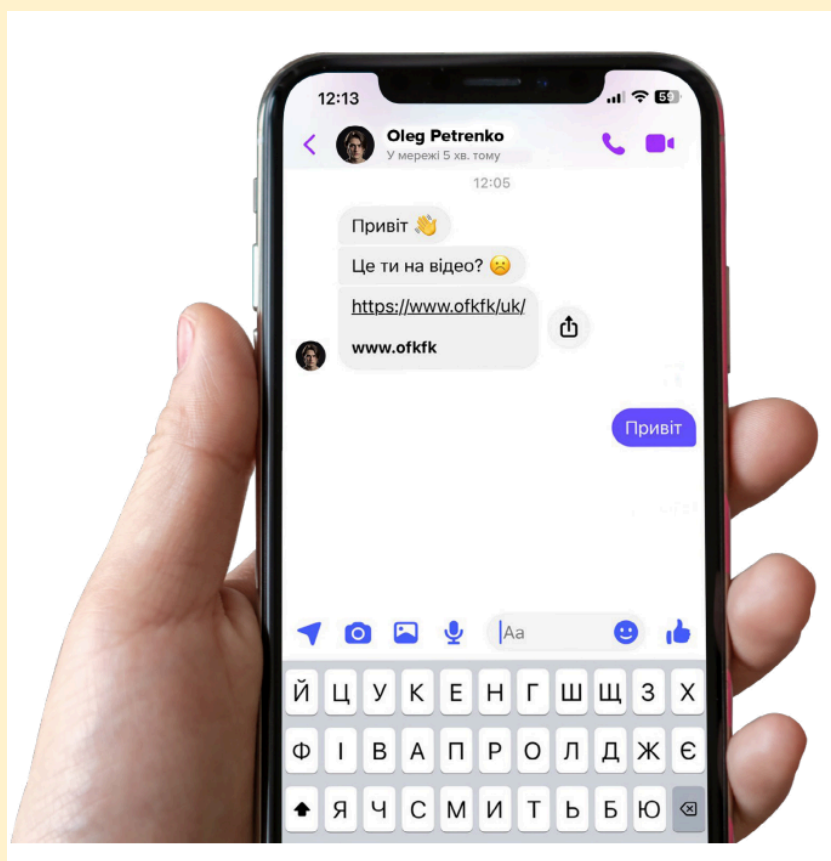

Рисунок 1. Повідомлення. Примітка. Джерело: Створено автором.

Повідомлення викликало цікавість Катерини.

1. Що має зробити Катерина в цій ситуації? (Оберіть УСІ правильні варіанти, на вашу думку, та поставте позначку ✓ у відповідних рядках таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді	
	А	Натиснути на посилання, щоб подивитися відео
	Б	Переслати повідомлення друзям для перевірки
	В	Не відкривати посилання
	Г	Зв'язатися зі знайомим іншим каналом комунікації, щоб перевірити, чи дійсно він надсилав таке повідомлення
	Д	Завантажити відео й переглянути пізніше

2. Чи правильними є тези, наведені в таблиці, щодо описаної ситуації. (У кожному рядку навпроти тези поставте позначку ✓ у колонці “Так” чи “Ні”, залежно від того, який варіант ви вважаєте правильним.)

№	Теза	Так	Ні
1	Якщо потрібно перейти на сайт компанії, адресу якого ви отримали в посиланні, краще ввести у пошуковій системі назву необхідного сайту і лише тоді переходьте на вебресурс		
2	Навіть якщо сайт, на який ви перейшли, виглядає знайомим, потрібно перевірити адресу потрібного ресурсу, адже будь-які відмінності можуть свідчити про те, що ви опинилися на фішинговому сайті		
3	Зверніть увагу на протокол сайту – це набір правил, які визначають, як браузер та сервер працюють разом, http – ненадійний протокол, означає, що сайтом користуватися небезпечно		
4	https – більш безпечний протокол, але потрібно перевірити наявність інших ознак шахрайських сайтів.		

3. Що з перерахованого є ознакою шахрайських сайтів. (Оберіть *УСІ* правильні, на вашу думку, варіанти та поставте позначки ✓ у відповідних рядках таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді	
	А	Помилки в тексті, перекладений текст за допомогою машинного перекладу, логотип сайту не клікабельний
	Б	Недостатність контактної інформації про компанію або її власника
	В	Не всі сторінки сайту заповнені інформацією
	Г	Немає угоди користувача / розділу політики конфіденційності (приватності)
	Д	Сайт використовує захищене з'єднання з використанням недійсного сертифіката

БЛОК II

У блоці II подано опис ситуації і сім завдань до неї. Виконайте завдання 4 – 10, дотримуючись інструкцій.

Ситуація

Андрію 15 років. На літніх канікулах він вирішив заробити грошей, щоб накопичити на новий велосипед.

В інтернеті він натрапив на таке оголошення:

Оголошення

Потрібен помічник баристи в кав'ярню “Смачна кава”

- ♦ Вік — від 15 років
 - ♦ Робота: допомога баристі, прибирання столиків, рознесення замовлень
 - ♦ Графік: 2 години на день, 3 дні на тиждень
 - ♦ Оплата — 8000 грн/міс
 - ♦ Офіційне оформлення після випробувального терміну.
- Випробувальний термін 3 місяці.
- ♦ Телефонуй: 095-777-55-22

Андрій зацікавився пропозицією, але не впевнений щодо запропонованих умов працевлаштування.

4. Чи правильно є теза, наведена в таблиці, щодо описаної ситуації. (Навпроти тези поставте позначку ✓ у колонці “Так” чи “Ні”, залежно від того, який варіант ви вважаєте правильним.)

№	Теза	Так	Ні
1	Чи відповідає кількість робочих годин в оголошенні віку Андрія?		

Підтвердіть свою відповідь розрахунком (Запишіть розв’язання та відповідь у відповідних полях. Щоб отримати максимальну кількість балів за це завдання, необхідно записати і обчислення, і остаточну відповідь.)

Розв’язання:

Відповідь

5. Розрахуйте, скільки працівник отримає “на руки” після сплати податків за місяць. (Запишіть розв’язання та відповідь у відповідних полях. Щоб отримати максимальну кількість балів за це завдання, необхідно записати і обчислення, і остаточну відповідь.)

Розв’язання:

Відповідь

6. Скільки отримає працівник після сплати податків за 1 годину? (Запишіть розв’язання та відповідь у відповідних полях. Щоб отримати максимальну кількість балів за це завдання, необхідно записати і обчислення, і остаточну відповідь.)

Розв’язання:

Відповідь

7. Чи правильними є тези, наведені в таблиці, щодо описаної ситуації. (У кожному рядку навпроти тези поставте позначку ✓ у колонці “Так” чи “Ні”, залежно від того, який варіант ви вважаєте правильним.)

№	Теза	Так	Ні
1	Підліток 15 років може працювати лише за згодою батьків		
2	Роботодавець має право встановити випробувальний термін для неповнолітнього		
3	Тривалість робочого тижня для осіб 15 років — не більше 24 годин		
4	Підлітки можуть працювати вночі, якщо згодні батьки		

8. Куди можна звернутися у разі виникнення запитань щодо захисту своїх прав під час працевлаштування? (Оберіть ОДИН правильний, на вашу думку, варіант та поставте позначку ✓ у відповідному рядку таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді
	А До Державної служби зайнятості
	Б До Державної податкової служби України
	В До служби безоплатної правничої допомоги

9. Чи можна працювати без трудового договору? (Оберіть ОДИН правильний, на вашу думку, варіант та поставте позначку ✓ у відповідному рядку таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді
	А Ні, трудовий договір є обов’язковим
	Б Так, за наявності згоди батьків
	В Так, якщо це тимчасова робота
	Г За бажанням працівника й працедавця

10. Доповніть речення. (Запишіть відповідь на відведених місцях.)

Андрію _____ погоджуватись на пропозицію, тому що роботодавець _____ права працівника, а саме: _____

та _____.

БЛОК III

У блоці III наведено опис ситуації, до якої запропоновано сім завдань. Виконайте завдання 11 – 17, дотримуючись інструкцій.

Ситуація

Влад має **600 грн кишенькових грошей щомісяця**. Він хоче придбати бездротові навушники за **1800 грн**. Також водночас він мріє сходити з друзями в кіно (150 грн) і купити нову футболку (400 грн). Щоб досягнути своїх цілей, Влад вирішив скласти **особистий бюджет**.

11. Бюджет складається з:

(Оберіть **ОДИН** правильний, на вашу думку, варіант та поставте позначку ✓ у відповідному рядку таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді	
	А	Доходів і витрат
	Б	Бажань і потреб
	В	Фінансових цілей

12. Що з наведеного є потребою, а не бажанням? (Оберіть **УСІ** правильні варіанти, на вашу думку, та поставте позначку ✓ у відповідних рядках таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді	
	А	Нові бездротові навушники
	Б	Футболка, бо стара не підходить
	В	Здорове харчування
	Г	Вихід у кіно з друзями
	Д	Якісне та безпечне шкільне приладдя

13. Розташуйте у правильній послідовності дії Влада, щоб досягти цілі “Купити навушники”. (Поставте позначку ✓ на перетині рядків і колонок. Кожному рядку, позначеному ЦИФРОЮ має відповідати дія, позначена БУКВОЮ, перша дія має відповідати цифрі 1, друга – цифрі 2, третя – цифрі 3, четверта – цифрі 4.)

- А. Вирішити, скільки можна відкладати щомісяця.
- Б. Скласти бюджет
- В. Перевіряти прогрес і коригувати бюджет.
- Г. Визначити ціль — купити навушники за 1800 грн.

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

14. Влад вирішив щомісяця відкладати 200 грн. Через скільки місяців він зможе купити навушники за 1800 грн, якщо перші 200 грн уже має? (Запишіть розв’язання та відповідь у відповідних полях. Щоб отримати максимальну кількість балів за це завдання, необхідно записати і обчислення, і остаточну відповідь.)

Розв’язання:

Відповідь

15. Доповніть речення. (Запишіть відповідь на відведеному місці.)

Для забезпечення фінансової стійкості Владу можна порадити

16. Який фінансовий інструмент з перелічених краще обрати Владу, щоб захистити кошти від інфляції? (Оберіть ОДИН правильний, на вашу думку, варіант та поставте позначку ✓ у відповідному рядку таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді	
	А	Готівка

	Б	Поточний рахунок
	В	Депозит

17. Доповніть речення. (Запишіть відповідь на відведеному місці.)

З якого віку в Україні підлітки можуть оформити власну платіжну картку?

З _____ років.

БЛОК IV

У блоці IV наведено опис ситуації, до якої запропоновано чотири завдання. Виконайте завдання 18 – 21, дотримуючись інструкцій.

Ситуація

Оксана вирішила купити новий шкільний наплічник, бо собака погриз її старий. У магазині їй сподобалися два варіанти:

Варіант	Ціна	Характеристика
А. Трендовий наплічник	850 грн	Яскравий, модний, з тонкої синтетики. Через 6 місяців може протертися.
В. Якісний наплічник	1800 грн	Зроблений із міцної тканини, водовідштовхувальний, розрахований на 3 роки, з гарантією.

Оксана має 1000 грн власних заощаджень і готова почекати місяць, щоб докласти решту. Вона хоче зробити **ощадливий і відповідальний вибір**, який буде вигідним у довгостроковій перспективі.

18. Який варіант буде раціональнішим іощадливішим вибором у довгостроковій перспективі? (Оберіть **ОДИН** правильний, на вашу думку, варіант та поставте позначку ✓ у відповідному рядку таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді	
	А	Трендовий наплічник, бо дешевший зараз

	Б	Якісний наплічник, бо служитиме довше
	В	Трендовий, бо виглядає модно
	Г	Жоден — краще взагалі не купувати

19. Що означає «ощадливе споживання»? (Оберіть УСІ правильні варіанти, на вашу думку, та поставте позначку ✓ у відповідних рядках таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді	
	А	Купівля лише дорогих речей
	Б	Рациональне використання грошей і ресурсів
	В	Відмова від усіх покупок
	Г	Відповідальне ставлення до витрат
	Д	Витрати без обмежень

20. Порівняйте приблизні витрати Оксани за 3 роки:

- Трендовий наплічник потрібно міняти кожні **6 місяців**, бо він може порватись, тому Оксані доведеться купувати новий щопівроку.
- Якісний наплічник служить **3 роки**.

Скільки грошей витратить Оксана на кожен варіант за цей час?

(Запишіть розв'язання та відповідь у відповідних полях. Щоб отримати максимальну кількість балів за це завдання, необхідно записати і обчислення, і остаточну відповідь.)

Розв'язання:

Відповідь

21. Чи правильними є тези, наведені в таблиці, щодо описаної ситуації. (У кожному рядку навпроти тези поставте позначку ✓ у колонці “Так” чи “Ні”, залежно від того, який варіант ви вважаєте правильним.)

№	Теза	Так	Ні
1)	Ощадливе споживання зводиться до економії грошей.		
2)	Якість і довговічність товару впливають на фінансовий добробут.		
3)	Найкращий вибір - придбання найдешевшого товару будь-якої якості.		
4)	Заощаджувати на якісну дорожчу річ — ознака фінансової грамотності.		

Блок V

У блоці V наведено опис ситуації, до якої запропоновано п'ять завдань. Виконайте завдання 22 – 26, дотримуючись інструкцій.

Ситуація

Учні та учениці 8 класу вирішили зібрати кошти для притулку для тварин та відкрити благодійний збір. Яких правил та принципів благодійної діяльності слід дотримуватись?

22. Якої послідовності дій слід дотримуватися учням та ученицям? (Поставте позначку ✓ на перетині рядків і колонок. Кожному рядку, позначеному ЦИФРОЮ має відповідати дія, позначена БУКВОЮ, перша дія має відповідати цифрі 1, друга – цифрі 2, третя – цифрі 3, четверта – цифрі 4.)

А. Зібрати кошти.

Б. Оприлюднити результати.

В. Визначити мету збору.

Г. Обрати безпечну платформу.

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

23. Як забезпечити прозорість благодійного збору? (Оберіть УСІ правильні варіанти, на вашу думку, та поставте позначку ✓ у відповідних рядках таблиці.)

Ваша відповідь	Варіанти відповіді	
	А	Використати особисту картку одного учня / учениці
	Б	Публікувати звіт про надходження і витрати
	В	Повідомити мету збору
	Г	Збирати гроші готівкою без контролю
	Д	Не повідомляти, на що витрачають кошти

24. Клас зібрав 4200 грн. 25% витратили на корм, решту — на ветеринарну допомогу. Скільки гривень витратили на ветеринарну допомогу? (Запишіть розв'язання та відповідь у відповідних полях. Щоб отримати максимальну кількість балів за це завдання, необхідно записати і обчислення, і остаточну відповідь.)

Розв'язання:

Відповідь

25. Чи правильними є тези, наведені в таблиці, щодо описаної ситуації. (У кожному рядку навпроти тези поставте позначку ✓ у колонці “Так” чи “Ні”, залежно від того, який варіант ви вважаєте правильним.)

№	Теза	Так	Ні
1)	Волонтерство — це безкорисна допомога іншим.		
2)	Благодійність має бути лише грошовою.		
3)	Переказувати кошти на благодійність без перевірки безпечно.		
4)	Потрібно перевіряти, чи була ефективною надана допомога.		
5)	Якщо друг чи подруга просять скинути гроші на картку, слід зробити це без зайвих запитань.		

26. Установіть відповідності між принципом благодійності та його описом. (До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, є один відповідник, позначений БУКВОЮ, поставте позначку ✓ на перетині рядків і колонок.)

Принцип благодійності	Опис принципу благодійності
1. Актуальність	А. Участь у благодійних акціях, пожертвування або добровільна допомога повинна здійснюватися виключно на основі власного вибору і волі людини. У жодному разі не можна змушувати людину до благодійності у будь-який спосіб.
2. Добровільність	Б. Цей принцип означає, що благодійність повинна бути спрямована на конкретні потреби чи цілі індивідуальних осіб або груп з метою максимальної ефективності і позитивного впливу.
3. Індивідуальна фінансова спроможність	В. Благодійна діяльність повинна спрямовуватись на вирішення актуальних викликів та проблем громади.
4. Адресність	Г. Обов'язок благодійних організацій - звітувати перед громадськістю про використання отриманих коштів і досягнення поставлених цілей. Часто звіти розміщуються на вебсайтах благодійних фондів та організацій для загального ознайомлення.
5. Прозорість	Ґ. Цей принцип вимагає, щоб благодійні організації чітко і доступно надавали інформацію про свою діяльність, на які потреби залучаються кошти, як і куди вони витрачаються та які результати наданої допомоги.
6. Підзвітність	Д. Важливо дотримуватись розумного балансу та долучатись до благодійності у такій формі чи сумі, щоб не завдавати шкоди своєму фінансовому добробуту.
7. Відповідальність	Е. За законом благодійні організації несуть відповідальність за зібрані кошти та за їх витрату. У той же час кожен, хто долучається до благодійності, також несе відповідальність за те, на які цілі він або вона передає гроші або майно. Завжди важливо стежити за тим, куди і як були витрачені кошти, які ти передав або передала. Це сприяє розвитку високої культури благодійності у суспільстві та зменшує можливості для шахраїв.

	А	Б	В	Г	Д	Е	Є
1							
2							
3							

4							
5							
6							
7							

Увага!

Ви завершили виконання роботи. Якщо у вас залишився час — перевірте відповіді, у яких сумніваєтеся, а також переконайтеся, що ви зафіксували всі відповіді.

Завершіть роботу за вказівкою вчителя / вчительки.